

Jaarverslag 2024

Academie voor Wetgeving
Academie voor Overheidsjuristen

COLOFON

Tekst en gegevens: Academie voor Wetgeving en Overheidsjuristen

Vormgeving en opmaak: Joni Reef Design

www.acwet.nl | www.acjur.nl
academie@acwet.nl

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord Pauline Schuyt, *Rector-Directeur*

DE ACADEMIE IN BEELD

Infographic 1 : Traineeprogramma

Infographic 2 : Cursusaanbod open inschrijving

Infographic 3 : Maatwerk en Zij-instromers

Infographic 4 : Organisatie

BIJLAGEN

Bijlage I : Bestuurs- en adviesorganen

Bijlage II : Cursussen open inschrijving

Bijlage III : Gerealiseerde maatwerk cursussen

Bijlage IV : Lezingen

Bijlage V : Verdeling werkplekken ervaren juristen

Voorwoord

De Academie voor Wetgeving werd in 2001 opgericht met als doel het verzorgen van een tweejarig traineeprogramma en andere opleidingen voor wetgevingsjuristen. In 2009 werd de Academie voor Overheidsjuristen opgericht, zodat ook deze groep rijksjuristen een eigen traineeprogramma en opleidingsplek kreeg. Beide initiatieven komen voort uit de wens om jonge juristen na hun universitaire studie verder op te leiden voor het werk in de praktijk van de Rijksoverheid, werk in een politiek-bestuurlijke omgeving. De programma's boden – en bieden – in vervolg op wat zij leerden op de universiteit, alles wat de trainees nodig hebben om te functioneren in een context waarin wet- en regelgeving soms nog moeten worden geformuleerd en waarin het juridische belang niet het enige belang is bij het nemen van beslissingen. Voor veel net afgestudeerde juristen is dit een hele nieuwe ervaring. Dankzij de samenwerking van de Academies met de juridische directies van de ministeries en een aantal uitvoeringsorganisaties zijn de trainee-programma's inmiddels uitgegroeid tot een unieke manier om de deelnemers in twee jaar klaar te maken voor de belangrijke taak van jurist bij de Rijksoverheid.

Omdat die taak en de omgeving waarin deze wordt uitgevoerd voortdurend in beweging is, is de opleiding dat ook. Om de opleidingen nog beter aan te laten sluiten op wat in de huidige tijd wordt gevraagd van de jurist bij het Rijk, is in 2024 de eerste lichting trainees gestart met een opleiding die niet langer is

vormgegeven langs de strakke – vooral wetenschappelijk georiënteerde – lijnen van de accreditatie door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Met het loslaten van dit referentiekader is ruimte ontstaan om de opleiding meer in te richten naar de ontwikkelingen binnen de huidige politiek-bestuurlijke praktijk en de uitdagingen die daarmee zijn ontstaan. Bovendien werd het hiermee mogelijk om ervaring op te doen met onder meer andere vormen van onderwijs en toetsing. De traineeopleidingen die in september 2024 zijn gestart kunnen daarom worden gezien als een belangrijke stap in de voorbereiding van de nieuwe traineeopleiding Jurist bij het Rijk, die in september 2025 van start zal gaan en waarin de opleidingen tot wetgevingsjurist en overheidsjurist worden samengevoegd.

Volgens artikel 2 van de huidige statuten heeft de Stichting Recht en Overheid, waar beide Academies onder vallen, als doelstelling 'de ontwikkeling en verspreiding van kennis en vaardigheden op het terrein van wetgeving en van het recht dat betrekking heeft op en gebruikt wordt door de overheid en al hetgeen daarmee verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord'. Onder dit doel wordt in ieder geval begrepen:

- het werven, selecteren en opleiden van personen tot het beroep van wetgevingsjurist of van overheidsjurist;
- het opleiden en bijscholen van wetgevingsjuristen en overheidsjuristen;
- het bij derden vergroten van bekendheid met het beroep van wetgevingsjurist en van overheidsjurist.

Voor wat betreft het werven en selecteren van wetgevings- en overheidsjuristen geldt dat dit ook in 2024 nog steeds een grote uitdaging was. De arbeidsmarkt heeft net afgestudeerde juristen veel te bieden, zo bleek ook uit het relatief geringe aantal juristen dat zich aanmeldde voor de toelatingsprocedure van de traineeprogramma's. Mede dankzij de intensivering van het aantal wervingsactiviteiten, deden alsnog bijna honderd beginnend juristen mee aan de eerste fase van de toelatingsprocedure. Om deze procedure meer te laten aansluiten bij een diverser publiek en om te voorkomen dat kandidaten zich tijdens die procedure zouden terugtrekken, is de deze zodanig aangepast dat onnodige drempels zijn weggenomen en toch voldoende informatie over de kandidaten en hun competenties kon worden verzameld om een weloverwogen selectie te kunnen maken. Op basis daarvan is in september een nieuw cohort gestart van 26 getalenteerde en gemotiveerde trainees.

We kunnen constateren dat ook in 2024 aan het 'opleiden en bijscholen' uit de statutaire doelstellingen ruimschoots is voldaan. De infographics laten zien dat het animo binnen de Rijksoverheid om te worden opgeleid en om lezingen te volgen onverminderd groot blijft. Ter invulling van de doelstelling is ook in 2024 actief discussie gevoerd over wat juristen bij het Rijk nu en in de toekomst nog hebben om het juridisch perspectief binnen de Rijksoverheid over het voetlicht te blijven brengen. Dit kwam onder andere naar voren in het meewerken aan de ontwikkeling van een Rijksbrede arbeidsmarktcampagne. Mede uit deze discussie blijkt dat de veranderingen in het politieke landschap en nieuwe verhoudingen tussen wetgevings-, overheids- en beleidsjuristen

gevolgen kunnen hebben voor de kennis, vaardigheden en competenties die juristen bij het Rijk nodig hebben om hun werk goed te kunnen blijven uitvoeren. In alle activiteiten die de Academie aanbiedt, bijvoorbeeld binnen het traineeprogramma, de cursussen op open inschrijving en maatwerkopleidingen, streven we er naar daarop voortdurend in te spelen. De Academie is en blijft de plek waar juristen bij het Rijk elkaar ontmoeten. Om ontmoetingen tussen cursisten die vanuit verschillende organisaties vergelijkbare werkzaamheden verrichten nog meer te stimuleren, is in 2024 gestart met twee specifieke leergangen: de leergang Wet Open Overheid en de leergang Adviesvaardigheden Rijksinspecties. Naast het ontwikkelen van vaardigheden en specifieke kennis, zijn deze leergangen gericht op het creëren van netwerken over de verschillende organisaties heen. Gelukkig konden we daarvoor naast het vertrouwde Academiegebouw aan het Lange Voorhout 62 met ingang van januari volop gebruikmaken van onze dependance op nummer 58. Om op informele wijze de banden te versterken of weer tot aan te halen, werd aan het strand van Scheveningen een beachvolleybaltoernooi en groot feest georganiseerd voor alle alumni van de traineeprogramma's en oud-medewerkers van de Academie. Het was indrukwekkend om te zien dat alle lichten van de traineecoördinatoren daarbij (ruim) vertegenwoordigd waren en hoe sterk de onderlinge basis (nog steeds) is tussen de deelnemers, wat mooie verhalen en herinneringen opleverde.

2024 was ook het jaar waarin de Academie afscheid nam van Pauline Westerman, die ruim twintig jaar verbonden was aan de Academie,

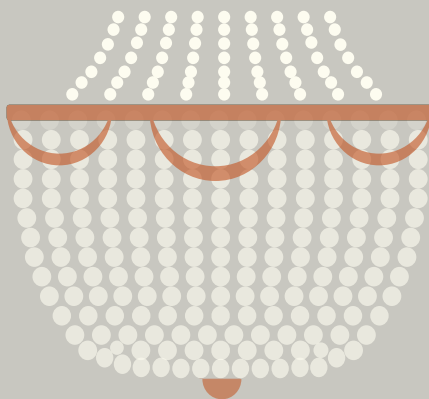
als programmamanager, docent Rechtsfilosofie en initiator van de onderzoeksgroep. Onder redactie van Peter van Lochem en ondergetekende schreef een aantal leden van deze onderzoeksgroep een reflectie op een artikel van Westerman. De bundeling daarvan met de titel Een verbaasde rechtsfilosoof tussen nijvere juristen; een formeel afscheid van Pauline Westerman verscheen in de publicatiereeks van de Academie en werd haar als afscheidscadeau aangeboden.

Door de goede resultaten in 2024 is de morele, inhoudelijke en financiële uitgangspositie voor 2025 gunstig. Dit stelt ons in staat om het aanbod aan onderwijsactiviteiten te continueren en waar nodig te actualiseren. Daarnaast blijven we ons inspannen voor cursussen op maat en activiteiten waarbij rijksjuristen elkaar kunnen ontmoeten. Tot slot blijven we investeren in de professionalisering van de organisatie en de optimalisering en verduurzaming van de bedrijfsvoering.

Pauline Schuyt
Rector-Directeur

DE
ACADEMIE
IN BEEELD

TRAINEE- PROGRAMMA

voor overheidsjuristen
voor wetgevingsjuristen

TOELATINGSPROCEDURE

aantal aanmeldingen

93

RONDES VAN DE PROCEDURE

1 capaciteitentest,
sollicitatiebrief

66

geselecteerde
kandidaten

2 talentgerichte
vragen, schrijfproef

42

geselecteerde
kandidaten

3 toelatingsgesprekken

26

geselecteerde
trainees

11

overheidsjuristen

OJ 16

15

wetgevingsjuristen

WJ 24

uitgereikte diploma's

Lichtingen

WJ22 (15) OJ14 (10)

OJ13 (2)

27

WERKPLEKKEN 2024 - 2026

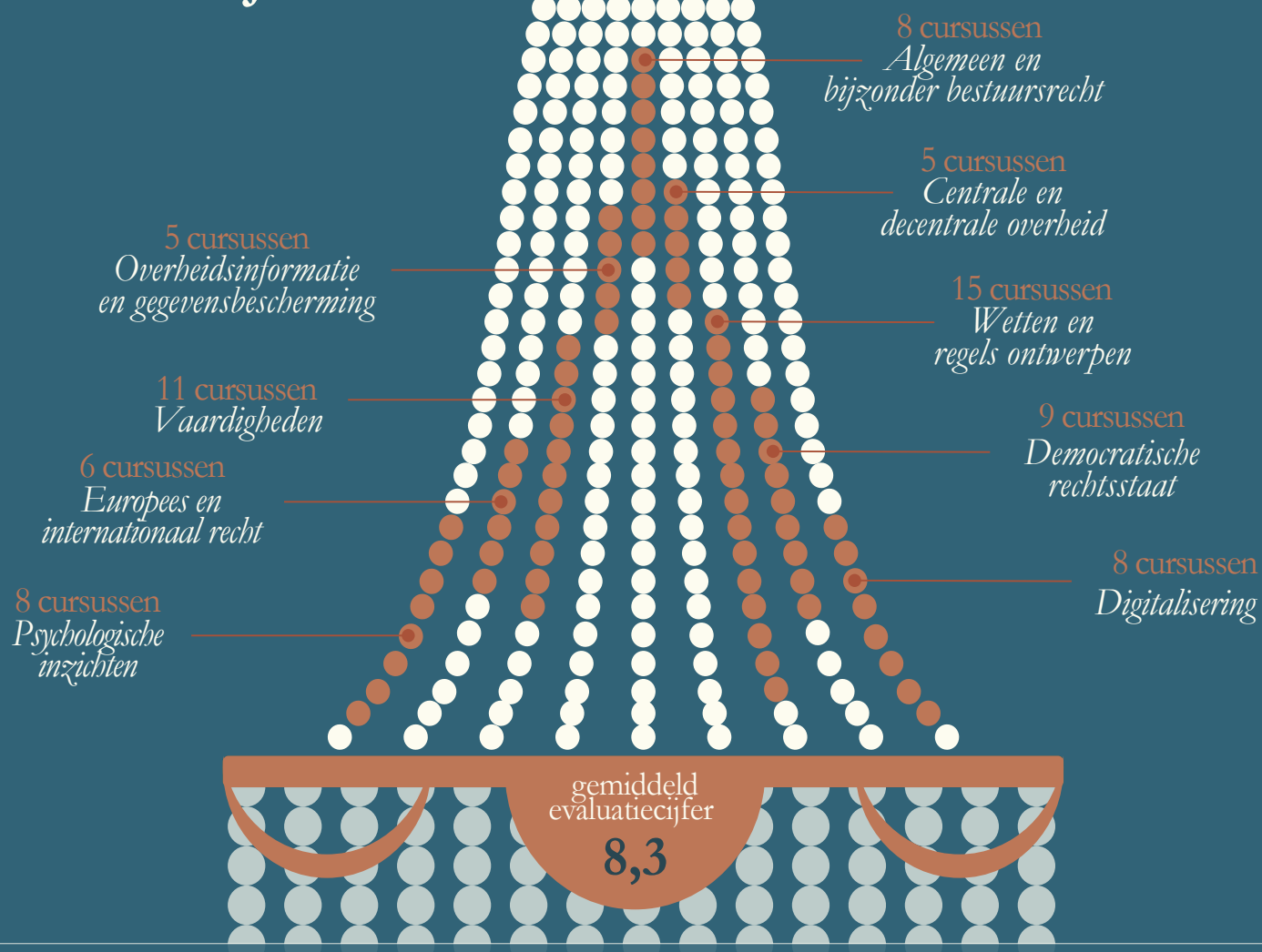
● voor overheidsjuristen

● voor wetgevingsjuristen

● ACM	IenW	●
●● BZ	IND	●
●●●● BZK	JenV	●●
● Defensie	OCW	●●
● Douane	SZW	●●
●●● EZ/KGG/LVVV	VWS	●
●●● FIN		

CURSUSAANBOD OPEN INSCHRIJVING

9 LEERLIJNEN
75 CURSUSSEN
4 LEERGANGEN

OPLEIDINGS DEELNAME

274 dagdelen

1786 deelnemers

DEELNAME LEZINGEN

204 deelnemers

deelnemers
vanuit

1083

Ministeries

141

611

Uitvoerings-
organisaties

54

92

Overige
organisaties

9

OPLEIDINGSDEELNAME

138 dagdelen

1302 deelnemers

vanuit
ministeries

403

uitvoerings-
organisaties

826

overige
organisaties

73

gemiddeld
evaluatiecijfer
maatwerk

8,2

ZIJ-INSTROOM

42 dagdelen

46 WJ 14 OJ deelnemers

WERKPLEKKEN ZIJ-INSTROMERS OPLEIDINGEN

- overheidsjuristen
- wetgevingsjuristen

- ANVS
- NWO
- KNMI
- Nationale Politie
- Provincie Noord-Brabant
- Kabinet van de Gevolmachtigde Minister Sint Maarten
- Raad van State
- Gemeente Rotterdam
- VNG

BIJ 19 ORGANISATIES

gemiddeld
evaluatiecijfer
zij-instroom

8,1

Ministeries

BZK

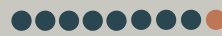
EZK/LNV

DEF

FIN

IenW

JenV

OCW

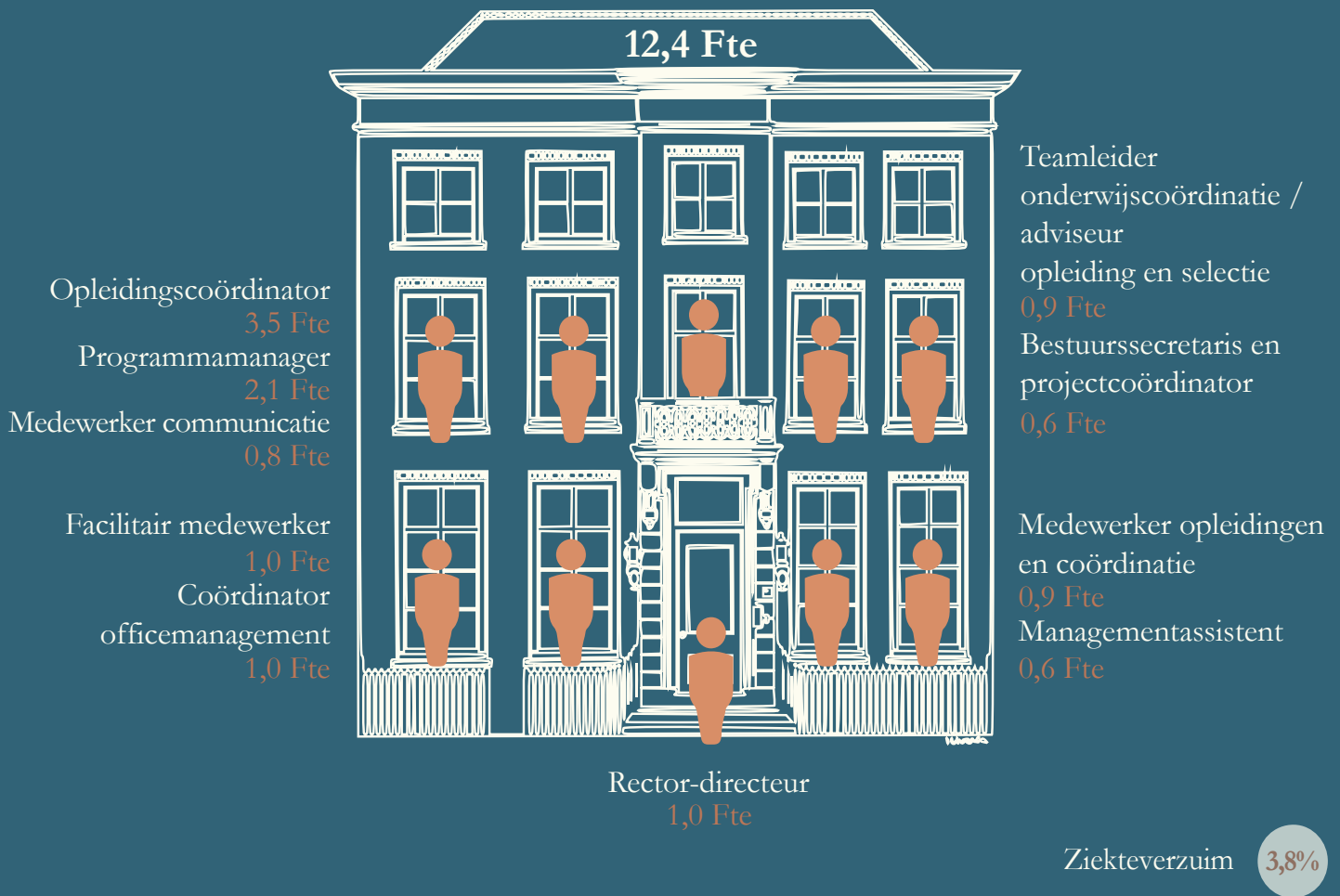
SZW

VWS

ORGANISATIE

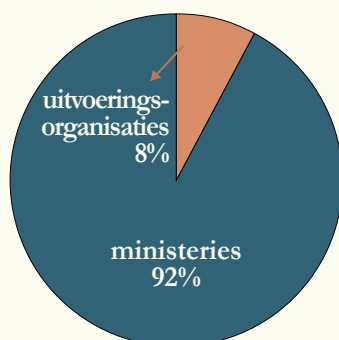

WERVING EN EXTERNE COMMUNICATIE 2 INHOUSEDAGEN 1 ONLINE
 16 BEZOEKEN AAN/VAN STUDIEVERENIGINGEN EN CARRIÈREDAGEN
 5 EDITIES ACADEMIE ACTUEEL
 103 SOCIAL MEDIA-UITINGEN: 74 POSTS OP LINKEDIN EN 29 OP INSTAGRAM
 44.597 WEBSITEBEZOEKEN MET 187.969 PAGINAWEEERGAVEN

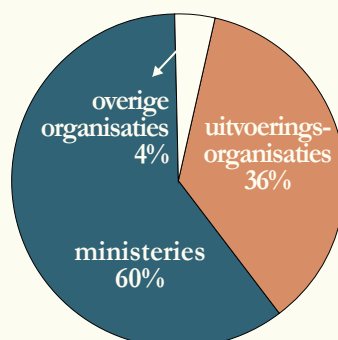
NETWERK

6 LEZINGEN 2 VERGADERINGEN DEELNEMERSRAAD
 54 BIJENKOMSTEN IN VERHUURDE ZALEN
 2 VERGADERINGEN OPLEIDINGS- EN CURRICULUMCOMMISSIE
 3 VERGADERINGEN STICHTINGSBESTUUR
 1 BIJENKOMST ACADEMIENETWERK

OMZET

TRAINEES

OPEN INSCHRIJVINGEN

MAATWERK

BIJLAGEN

BIJLAGE I: BESTUURS- EN ADVIESORGANEN

Peildatum: 1 januari 2024

Samenstelling bestuur Stichting Recht en Overheid

R. (Richard) van Zwol, voorzitter
C.F. (Caspar) van den Berg
E.D.G. (Ellen) Kiersch, adviserend lid
Y.E. (Ymre) Schuurmans

Samenstelling Deelnemersraad

I. M. (Irene) Uitermark (JenV), voorzitter
L.B. (Bart) van Poelgeest (AZ)
J.O. (Jan) van der Loo (BZ)
W. (Wytze) van der Woude (BZK)
M.J. (Marnix) Alink (DEF)
H. (Heleen) Dekker (EZK-LNV)
K. (Klaas) Werkhorst (FIN)
G.M. (Gerry) ter Huurne (IenW)
M.D.A. (Mandy) Molenaars (OCW)
A. (Arnold) Weggeman (RvS)
J.H. (Ankie) Meijer (SZW)
M.S. (Marijke) Bogtstra (VWS)

Samenstelling Opleidings- en curriculumcommissie

E.J. (Ellen) de Bruin
L.J. (Bert-Jan) Clement
W. (Wendy) Hofmans-Watson
J.F.L. (Jaap) Roording
G.M. (Gerry) ter Huurne
R. (Remco) Nehmelman

Samenstelling Examencommissie

M.J. (Rianne) Jacobs, voorzitter
J.S. (Job) Buiting, extern lid
M. (Marjolein) Cupido, adviserend lid
A.H.A. (Ali) Mohammad, adviserend lid
E. (Esther) Smeitz-Cohen, secretaris

Samenstelling Academienetwerk

K. (Karin) van den Berg
E. (Erwin) Bervoets
R. (Rob) Bindels
Z.J. (Swannet) Boer
H. (Ella) Borman
R.J.G. (Roel) van den Broek
M.K. (Mielle) Bulterman
B.H. (Barend) Duits
W. (Willem) Graafland
G. (Gijs) Jurgens
S. (Sandra) Klein
D.R.P. (Dennis) de Kok
E. J. M. (Esther) van der Laar
D.D.H. (Deborah) Leue
M.H.E. (Maarten) Mathon
S.A.P.J. (Suzanne) van Melis
S. (Siún) O'Keeffe
E.H. (Ineke) Plooijs-Veenstra
S.J.M. (Sanne) Reinders
W. (Wijnand) Stevens
A.J.G. (Anton) Toebes

Vertrouwenspersoon trainees

M. (Marleen) Maat

BIJLAGE II: CURSUSSEN OPEN INSCHRIJVING

Algemeen en bijzonder bestuursrecht

Actualiteiten bestuursrecht
Behandelen van bezwaar en beroep
Awb voor wetgevers
Openbaar bestuur op het grensvlak van publiek- en privaatrecht
Overheidsaansprakelijkheid
Subsidierecht
Verdieping bestuursprocesrecht
Wet Markt en Overheid

Centrale en decentrale overheid

Aanbestedingsrecht basis
Ambtelijk vakmanschap
Beleidsvoorbereiding: beleidskompas en uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden
Bestuurlijk organisatierecht
Wie doet de huishouding? De rol van gemeenten bij de uitvoering van centraal beleid

Democratische rechtsstaat

Actualiteitencursus: hoe krijgen we rust terug in het begrotingsproces?
Artificiële intelligentie en de rechtsstaat
Basiscursus recht
Budgettair beleid
De democratische rechtsstaat in de praktijk, dat zijn wij!
Leeratelier: Politiek-ambtelijke samenwerking voor ervaren rijksjuristen
Politieke dilemma's en de rol van de (juridisch) ambtenaar
Politieke partijen, parlement en regering
Religie en Rechtsstaat

Digitalisering

AI-verordening
Computer says no
Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (IAMA)
Hoe te handelen bij ICT-contracten?
Recht en robotica
Techniekfilosofie: voorbij het instrumentele denken
Technologische trends
Uitvoering regelgeving Digitale Overheid

Europees en internationaal recht

Actuele jurisprudentie Hof van Justitie EU
De toepasselijkheid van de grondrechten van de Europese Unie
Europees bestuursrecht
EVRM in vogelvlucht
Grondrechten van de Europese Unie
Marktwerving en Diensten van Algemeen Economisch Belang in EU-rechtelijke context
Verdragenrecht in kort bestek
Wegwijs in het EU-recht: actuele inzichten voor de dagelijkse praktijk

Overheidsinformatie en gegevensbescherming

AVG-proof wetgeven
AVG: the basics voor de overheidsjurist
Basiscursus Wet open overheid
Leeratelier van de AP: wetgeving en persoonsgegevens
Verdiepende actualiteitencursus Wet open overheid

BIJLAGE II: CURSUSSEN OPEN INSCHRIJVING

vervolg

Psychologische inzichten

Dilemma's in samenwerking: balanceren van verschillende belangen
Groepsbesluitvorming
Het PATH-model voor het ontwikkelen van interventies voor problematisch gedrag
Integriteit en vertrouwen in een polariserende samenleving
Psychologische gedragsinzichten voor motivatie en doelen
Regelgeven met kennis van beslisgedrag
Strijd of samenwerking?
Vertrouwen in de overheid in een diverse maatschappij

Vaardigheden

Conflict Etiquette, regievoering in conflictsituaties
Constructief voorzitten en vergaderen
Effectief adviseren over complexe materie
Effectief overtuigen I: Gesprekken en registijlen
Effectief overtuigen II: De kunst van het argumenteren
Framing voor juristen
Legal visuals voor Rijksjuristen: visueel denken en ontwerpen
Leiden van hoorzittingen
Meesterlijk onderhandelen: Harvardmethode
Onderhandelen
Practical English

Wetten en regels ontwerpen

AVG-proof wetgeven
Awb voor wetgevers
Beleidsregels: de basis voor wetgevings- en overheidsjuristen
Beleidsvoorbereiding: beleidskompas en

uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden
Economische argumentatie voor rijksjuristen
Het opstellen van toelichtingen bij wet- en regelgeving
Hoe verricht je een doenvermogenstoets?
Leeratelier Afdeling advisering Raad van State: toepassen van het beoordelingskader
Normalisatie en certificatie
Toekomstgericht reguleren
Tropisch wetgeven: Over Rijks- en BES-wetgeving
Wetgeving en beleid maken op een 'inclusieve' manier
Wetgevingstechniek
Wetgevingsprocedures
Wetgeving en rechtstoepassing

BIJLAGE III:GEREALISEERDE MAATWERKCURSUSSEN

In chronologische volgorde

	Naam cursus	Opdrachtgever
1	Actualiteiten Awb (2)	NLA
2	Basiscursus Awb voor niet-juristen (1)	ANVS
3	Wetgevingstechniek (1)	DEF
4	Actualiteiten bestuursrecht (1)	ILT
5	Wetgevingsprocedures	Eerste Kamer der Staten-Generaal
6	Basiscursus Awb voor niet-juristen (2)	ANVS
7	Verdiepingscursus Awb (1)	ANVS
8	Actualiteiten Awb (3)	NLA
9	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (1)	RAFEB
10	Verdiepingscursus Awb (2)	ANVS
11	Basiscursus Awb voor niet-juristen (3)	ANVS
12	Wetgevingstechniek	UWV
13	Dilemma's in samenwerking (1)	ILT
14	Subsidierecht (1)	DUS-I
15	Aanwijzingen voor de regelgeving (3)	FIN
16	Dilemma's in samenwerking (2)	FIN
17	Wetgevingstechniek (2)	DEF
18	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (2)	RAFEB
19	Lastige gesprekken en interventies (1)	VWS
20	Lastige gesprekken en interventies (2)	VWS
21	Basiscursus Awb (1)	DUS-I
22	Ambtelijk vakmanschap (1)	ILT
23	Lastige gesprekken en interventies (3)	VWS
24	Masterclass Ruimte in Regels (1)	SZW
25	Dilemma's in samenwerking (3)	ILT
26	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (3)	RAFEB
27	Bewijs in het bestuursrecht	ILT
28	Masterclass Ruimte in Regels (2)	SZW
29	Juridische kennis voor niet-juristen (1)	SZW
30	Aanbestedingsrecht	RWS
31	Wetgevingstechniek	UWV
32	Ambtelijk vakmanschap (2)	ILT
33	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (4)	RAFEB
34	Wetgevingstechniek	FIN
35	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (5)	RAFEB
36	Ambtelijk vakmanschap (3)	ILT
37	Actueel handhavingsrecht (1)	ILT
38	Masterclass Ruimte in Regels (3)	SZW
39	Subsidierecht (2)	DUS-I
40	Masterclass Last onder dwangsom	ILT
41	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (6)	RAFEB

BIJLAGE III: GEREALISEERDE MAATWERKCURSUSSEN

In chronologische volgorde

vervolg

42	Lezing AI in de strafrechtketen	Justid
43	Actueel handhavingsrecht (2)	ILT
44	Wetgevingstechniek	JenV
45	Masterclass Ruimte in Regels (4)	SZW
46	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (7)	RAFEB
47	Juridische kennis voor niet-juristen (2)	SZW
48	Practical writing in English for Central Government Use (1)	CJIB
49	Basis cursus Awb (2)	DUS-I
50	Beleidsregels schrijven	Raad voor Rechtsbijstand
51	Actueel handhavingsrecht (3)	ILT
52	Legal Visuals: visueel denken en ontwerpen	BZ
53	Verdiepingscursus Awb	DUS-I
54	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (8)	RAFEB
55	Schriftelijke adviesvaardigheden	ANVS
56	Wetgevingstechniek	Gemeente Den Haag
57	Masterclass Ruimte in Regels (5)	SZW
58	Overheidsaansprakelijkheid groep	ILT
59	Juridische kennis voor niet-juristen (3)	SZW
60	Practical writing in English for Central Government Use (2)	CJIB
61	Basis cursus Awb (3)	DUS-I
62	Beleidsregels schrijven	Raad voor Rechtsbijstand
63	Legal Visuals: visueel denken en ontwerpen	BZ
64	Verdiepingscursus Awb	DUS-I
65	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (8)	RAFEB
66	Schriftelijke adviesvaardigheden	ANVS
67	Wetgevingstechniek gemeente Den Haag	Gemeente Den Haag
68	Masterclass Ruimte in Regels (6)	SZW
69	Overheidsaansprakelijkheid (1)	ILT
70	Wetgevingstechniek	UWV
71	Overheidsaansprakelijkheid (2)	ILT
72	Overheidsaansprakelijkheid (3)	ILT
73	Schrijfvaardigheid en argumentatieleer (basis)	ILT
74	Juridische kennis voor niet-juristen (4)	SZW
75	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (9)	RAFEB
76	Wie doet de huishouding? De rol van gemeenten bij de uitvoering van centraal beleid (1)	IenW
77	Basis cursus Woo	JenV
78	Conflictetiquette (1)	JenV
79	Actualiteiten bestuursrecht (1)	ILT
80	Actualiteiten bestuursrecht	ANVS
81	Juridische kennis voor niet-juristen	SZW
82	Subsidierecht (3)	DUS-I

BIJLAGE III: GEREALISEERDE MAATWERKCURSUSSEN

In chronologische volgorde

vervolg

83	Leiden van hoorzittingen	VWS
84	Basiscursus Awb (4)	DUS-I
85	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (10)	RAFEB
86	Bewijs in het bestuursrecht (1)	NLA
87	Conflictetiquette JenV (2)	JenV
88	Masterclass Bestuurlijke boete	ILT
89	Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (IAMA) (1)	FIN
90	Actualiteiten bestuursrecht (2)	ILT
91	Actualiteiten bestuursrecht (3)	ILT
92	Bewijs in het bestuursrecht	ILT
93	Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (IAMA) (2)	FIN
94	Essentieprogramma voor nieuwe ambtenaren (11)	RAFEB
95	Bewijs in het bestuursrecht (2)	NLA
96	Subsidierecht	DT&V
97	Masterclass Ruimte in Regels (6)	SZW

BIJLAGE IV: LEZINGEN

		<i>spreker</i>	<i>aanmeldingen</i>
Januari	De rol van overheidsjuristen in het spanningsveld tussen overheid en recht	Wubbo Wierenga	74
Maart	Ambtelijk activisme	Kutsal Yesilkagit	56
Maart	Dilemma's bij interpretatie en implementatie van financiële wetgeving in de praktijk	Raf Houben	31
Mei	Jaarverslag Raad van State 2023	Thom de Graaf	75
Juni	Jaarverslag Hoge Raad 2023	Dineke de Groot	27
Oktober	Objectieve rechtvaardiging in de context van risicoprofilering	Anne Meuwese en Jurriaan Parie	102

BIJLAGE V: VERDELING WERKPLEKKEN

ERVAREN JURISTEN

Open inschrijving, maatwerk, zij-instroomopleidingen en lezingen

Verantwoordelijk ministerie	Aantal deelnemers	Aantal dagdelen
Hoge Colleges van Staat	54	131
Ministerie van Algemene Zaken (AZ)	3	5
Ministerie van Asiel en Migratie (AenM)	89	267
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)	242	576
Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ)	46	97
Ministerie van Defensie (DEF)	48	159
Ministerie van Financiën (FIN)	281	720
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)	813	1452
Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV)	282	669
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)	180	452
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)	322	846
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)	324	731
Ministeries van Economische Zaken (EZ), Klimaat (KGG) en Landbouw (LVVN)	414	1144
Overig	174	326
Staf Academie en deelnemers buiten Rijksoverheid	20	45
Eindtotaal	3292	7620

